

Dostluq və əməkdaşlıq coğrafiya tanımı

Prezident İlham Əliyevin apardığı xarici siyasətin əsas qayəsi qarşılıqlı fayda gətirən əməkdaşlıq prinsipləri üzərində qurulub. Bu üzdən müxtəlif coğrafiyaları əhatə edən dövlətlər ölkəmizlə əməkdaşlığa can atır, xüsusilə keçmiş sovetlər birliyinin tərkibindən ayrılan müstəqil dövlətlər Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlıq əlaqələrini genişləndirməyə maraqlı göstərirlər.

Tacikistan da müstəqillik qazandıqdan sonra ölkəmizlə əlaqələrini genişləndirmək istəyən belə ölkələrdəndir. Sözsüz ki, bu istək və maraqlıdır. Üstəlik, iki ölkə arasındakı əməkdaşlığın inkişafında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Tacikistan Prezidenti Emoməli Rəhmon arasında olan dostluq münasibətləri də önəmli rol oynayır. Ölkələrimiz beynəlxalq təşkilatlarda qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlərdə əməkdaşlıq edir, bir-birinə siyasi dəstək verirlər. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, dost ölkə keçmiş Qarabağ münaqişəsinin kritik dövrlərində həmişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləmişdir.

Xəbər verildiyi kimi, Tacikistan Prezidenti E.Rəhmon mayın 22-23-də Azərbaycanda dövlət səfərində olmuşdur. Prezident İlham Əliyev ali qonaqla görüşü zamanı vurğulamışdır ki, iki dövlət başçısı arasında olan təmaslar müntəzəm xarakter daşıyır və belə təmaslar hər iki tərəf üçün faydalıdır. Dövlətimizin başçısı imzalanacaq strateji tərəfdaşlıq Bəyannaməsinin ölkələrimiz arasında əməkdaşlığı yeni mərhələyə yüksəldəcəyini vurğulamışdır.

Səfər çərçivəsində Azərbaycanla Tacikistan arasında iki dövlət üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyan mühüm sənədlər imzalanmışdır. "Azərbaycan Respublikası ilə Tacikistan Respublikası

arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında Bəyannamə", "Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Tacikistan Respublikasının Sənaye və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu", "Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə Tacikistan Respublikası Hökuməti yanında İcra Xidməti arasında məhkəmə aktlarının və digər orqanların aktlarının icrası sahəsində əməkdaşlıq haqqında Memorandum", "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Tacikistan Respublikası Hökuməti yanında Ətraf Mühitin Mühafizəsi Komitəsi arasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq Anlaşma Memorandumu"nun imzalanması Tacikistanla ölkəmiz arasında gələcək əməkdaşlığın anonsunu vermişdir.

Prezident İlham Əliyev iki ölkə arasında iqtisadi münasibətlərin perspektivləri barədə demişdir: "Bu gün iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərini ətraflı müzakirə etdik. Strateji Tərəfdaşlıq Bəyannaməsi ilə yanaşı, daha 13 sənəd, ümumilikdə 14 sənəd imzalanıb

ki, onlardan bəziləri burada, bəziləri isə əvvəllər imzalanıb. Bu, münasibətlərimizin müqavilə-hüquq bazasını xeyli möhkəmləndirir. Tacikistan Prezidentinin səfəri ərəfəsində biznes-forum keçirildi, bu forumda da sənədlər və qarşılıqlı anlaşma memorandumları imzalandı və bu barədə bu gün bizə məlumat verildi. Hesab edirəm ki, bu, bizə qarşılıqlı ticarətin həcmi xeyli artırmağa imkan verəcək".

Prezident Emoməli Rəhmonun ölkəmizə son səfəri zamanı imzalanmış sənədlər və paytaxtımızda keçirilən biznes-forumun əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirmişdir: "Bakıda səfərimiz çərçivəsində keçirilən biznes-forum tərəflərin iqtisadi-ticari əlaqələrini inkişaf etdirmək üçün geniş imkanlara malik olduqlarını göstərdi. Ümidvaram ki, onun nəticələri bu gün imzalanmış ikitərəfli sənədlərlə yanaşı, bu istiqamətdəki əməkdaşlığımıza da təkan verəcək. Qeyd etmək lazımdır ki, forum çərçivəsində imzalanmış kommersiya müqavilələrinin və sazişlərin ümumi məbləği bütövlükdə 700 milyon ABŞ dollarından çox olub.

Müvafiq nazirliklərə və idarələrə ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin artırılması məqsədilə qarşılıqlı tədarük olunan malların nomenklaturasının genişləndirilməsinə yeni yanaşmaların hazırlanması üçün konkret tapşırıqlar verildi".

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Şərqlə Qərbi birləşdirən nəhəng ticarət marşrutu olan Orta dəhlizdə açar ölkədir. Tacikistan-Azərbaycan arasındakı iqtisadi münasibətlərdə bu faktor da önəmli rol oynayır. O üzdən Tacikistan Prezidenti ölkəmizin dövlət və kommersiya strukturlarının Azərbaycan ərazisindən yükdaşımaların artırılmasına verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığımı bildirmişdir.

Azərbaycanla Tacikistan arasında iqtisadi əlaqələri perspektivli hesab etmək olar. Bu perspektivi vəd edən sözügedən səfər çərçivəsində imzalanmış 14 sənəddir. Üstəlik, mövcud vəziyyət də pis deyil. Belə ki, cari ilin 4 ayı ərzində iki ölkə arasında qarşılıqlı ticarət dövriyyəsi 78 faiz artıb. Sözsüz ki, imzalanmış yeni dövlətlərarası sənədlər bu rəqəmin artmasına təkan verəcək. Yeri gəlmişkən onu da xatırladaq ki, indiyədək iki ölkə arasında sənaye, kənd təsərrüfatı, aqrar sahədə texnologiyaların transferi, nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar, energetika, investisiya qoyuluşu, elm və təhsil, mədəniyyət, turizm, həmçinin bank sektoru, idman və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur. Bu dəfə imzalanmış sənədlər isə həmin razılıqların əməli işə çevrilməsini sürətləndirəcək. Buna səfər ərəfəsində Bakıda iki ölkə arasında keçirilən biznes-forumda tərəflər arasında 700 milyon dollar dəyərində müqavilə və sazişlərin imzalanması da əminlik yaradır.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"